

Dkt. Leslie Allen, Ezekieli, Hotuba ya 13, Adhabu kwa mataifa ya Palestina na kwa Tiro na Sidoni , Ezekieli 25:1-28:26

© 2024 Leslie Allen na Ted Hildebrandt

Huyu ni Dkt. Leslie Allen katika mafundisho yake kuhusu kitabu cha Ezekieli. Hii ni kipindi cha 13, Sehemu ya 4, Adhabu kwa Mataifa ya Palestina na kwa Tiro na Sidoni, Ezekieli 25:1-28:26.

Sasa tunakuja kwenye nusu ya kwanza ya kile ninachokiita sura za daraja kati ya nusu ya kwanza na ya pili ya kitabu cha Ezekieli.

Na hizi zinahusu mataifa ya kigeni. Hizi ni jumbe dhidi ya mataifa ya kigeni. Vitabu vikuu vya unabii na baadhi ya vile vidogo vinajumuisha sehemu ya jumbe dhidi ya mataifa ya kigeni.

Kwa ujumla, wanathibitisha ubwana wa Yahweh juu ya mataifa ya ulimwengu wa Israeli. Kusudi mahususi walilo nalo katika kila kitabu linahitaji kuzingatiwa tofauti katika kila kisa. Katika sura ya Amosi 1 na 2, kanuni ya Mungu ya ulimwengu wote ya kushutumu na kuadhibu vurugu za kimataifa imeanzishwa katika kisa cha mataifa mengine.

Na kisha, kama wasikilizaji wa Amosi walivyokuwa wakisema, amina, ihubiri, Amosi, Amosi anageuza kanuni hii kwa ustadi dhidi ya Ufalme wa Kaskazini na vurugu zake za ndani. Katika kitabu cha Yeria, jumbe za kigeni za hukumu katika sura ya 46 hadi 51 zinatumiwa kama upande wa pili wa mustakabali mzuri kwa watu wa Mungu mwenyewe. Kwa hivyo, lazima tutafute umuhimu maalum wa jumbe dhidi ya mataifa katika kitabu cha Ezekieli.

Lazima tutafute ushahidi katika maandishi. Sura ya 25 hadi 28 zitakuwa ndio wasiwasi wetu sasa. Zinaelekezwa dhidi ya mataifa ya Palestina na miji ya Foinike ya Tiro na mji dada yake Sidoni.

Kidokezo kimoja tunachoweza kufuatilia ni mfuatano wa matukio. Kuna tarehe moja tu iliyotolewa katika nusu hii ya kwanza ya sehemu ya mataifa ya kigeni. Iko katika sura ya 26 na mstari wa 1. Kwa bahati mbaya, inakosa mwezi mmoja.

Inasema katika mwaka wa 11 siku ya kwanza ya mwezi, lakini mwezi gani? Hatujaambiwa. Lakini inaonekana inarejelea wakati baada ya kuanguka kwa Yerusalemu. Ujumbe mwingi wa kitaifa au mfululizo wa ujumbe katika kesi ya Tiro huanza na shutuma zinazoakisi kuanguka kwa Yerusalemu, zinazoakisiwa kama ukweli uliotimizwa, kama msingi wa athari za uadui za taifa kwa hatima ya Yuda.

Zaidi ya hayo, katika sura ya 28-24, ujumbe dhidi ya Sidoni unaisha kwa neno la faraja kwa Yuda, huku katika sura ya 25 hadi 26, mistari hiyo ikitarajia makazi mapya ya watu wa Mungu katika nchi yao wenyewe, hata kama Mungu anavyoadhibu dharau ya mataifa jirani kwa ajili yao. Na neno hilo hilo, dharau, lakini katika umbo la nomino badala ya kitenzi, linatumika katika sura ya 25, 6, na 15 kuhusu Waamoni na Wafilisti, lakini limetafsiriwa kuwa ni uovu katika RSV mpya na katika NIV. Zaidi ya hayo, katika sura ya 36-5, katika ujumbe chanya kwa waliohamishwa, nomino hiyo hiyo hutokea kuhusu mataifa yaliyoonyeshwa kuwa ni dharau yao katika NRSV na uovu katika NIV.

Na hivyo, mada ya dharau au chuki dhidi ya Yuda inafanya kazi kama fremu ndani ya 25-28. Na hizi ni ishara kwamba sura hizi zimekusudiwa kusomwa kama zenye faida kwa wahamishwa wa Yudea, zikiwatia moyo na kuwa upande wao. Ni kama taa nyekundu za barabarani kwa mataifa mengine ambayo hapa yamekusudiwa kuashiria taa ya kijani kwa wahamishwa kuendelea mbele.

Mungu atawaadhibu maadui wa Yuda. Hii inaonekana kuwa ndiyo maana kwa ujumla. Na mwishoni mwa sura ya 24, wasomaji walipewa dokezo kwamba wimbi lingebadilika katika kulegeza kitendo hicho cha mfano ambacho Ezekieli alilazimika kunyamaza mara nyingi.

Dokezo hilo linaendelezwa hapa katika sura ya 25-28. Sura ya 25 inatupatia mkusanyiko wa jumbe fupi dhidi ya mataifa jirani: mbili dhidi ya Amoni katika mistari ya 2-5, 6, na 7, na moja dhidi ya Moabu katika sura ya 8-11, Edomu katika sura ya 12-14, na Wafilisti katika sura ya 15-17.

Tiro na Sidoni zitaonekana katika sura ya 26-28. Sasa, hebu turudi nyuma kihistoria kwa muda. Kuna mstari wa kuvutia katika Yeremia, sura ya 27, mstari wa 3. Lazima huu uwe na tarehe yapata mwaka 594 KK. Katika kipindi hiki cha awali, kulikuwa na mkutano.

Kulikuwa na mkutano wa mataifa mbalimbali, Yuda na majirani zake. Mkutano huo ulifanyika Yerusalemu chini ya usimamizi wa Mfalme Sedekia. Kama ilivyotajwa katika Yeremia 27:3, wajumbe walitumwa kutoka kwa wafalme wa Edomu, Moabu, Amoni, Tiro, na Sidoni.

Hili linavutia. Kwa kweli, wote walikuwa wakikutana kujadili uasi dhidi ya Babeli. Yuda, akiwa kama Sedekia, bila shaka alikuwa kiongozi wa kundi hilo.

Lakini shinikizo lilipoanza kusukuma, mataifa hayo yalibadilisha mawazo yao. Wakiwa katika tishio la kushambuliwa na Babeli, walikubali na kuunga mkono Babeli—lakini si Yuda.

Na hivyo, Yuda imeachwa peke yake. Na mataifa mengine, ambayo hapo awali yalikuwa upande wa Yuda, sasa ni maadui wa Yuda. Na hivyo, huu ndio mpangilio unaodhaniwa hapa katika sura hizi, 25 hadi 28.

Mungu anawakilishwa hapa kama mlinzi wa wahamishwa na kupinga mataifa ambayo sasa yaliunga mkono Babeli dhidi ya Yuda. Mungu anachukua upande wa wahamishwa dhidi yao. Mapema katika kitabu cha Ezekieli, katika mstari wa 21 wa 28, katika utangulizi wa ujumbe wa baada ya 587, Waamoni walihusishwa na lawama.

Laana, URSV, au matusi, NIV, inaonekana yaliletwa dhidi ya Yuda iliyoanguka. Na hapa, katika 25, 1 hadi 5, tunaweza kusema kwamba laana, au matusi, yamefafanuliwa. Mstari wa 3, kwa sababu ulisema, Aha ! juu ya patakatifu pangu, palipotiwa unajisi, na juu ya nchi ya Israeli, ilipofanywa ukiwa, na juu ya nyumba ya Yuda, ilipokwenda uhamishoni.

Mfululizo wa shutuma, shutuma hii, na dharau hii kwa Yuda ambayo imetajwa hapa. Na inataja kuchafuliwa kwa patakatifu pa Mungu. Cha kufurahisha ni kwamba hii inatoa uhusiano wa kifasihi na sura ya 24 kwa sababu katika mstari wa 21, Mungu alisema, Nitachafua patakatifu pangu.

Naam, ni jambo moja kwa Mungu kusema kwamba Mungu ataharibu hekalu; ni jambo jingine kwa Waamoni kulizunguka. Aha! tazama kilichotokea. Hekalu limetiwa unajisi. Lakini sasa, wakati umesonga mbele, na utabiri huo katika sura ya 24 umekuwa ukweli. Kwa hivyo, Waamoni walimdhiki Mungu mwenyewe kama mwathirika wao.

Walikuwa wakilia kwa udhaifu wa Mungu, kwamba hekalu lake lilikuwa limeharibiwa. Na kwa hivyo Mungu angejitetea mwenyewe, na sio tu kusimama kwa ajili ya watu wake mwenyewe ili Waamoni wajue yeye ni nani. Mwishoni mwa mstari wa 5, ndipo mtakapojua ya kuwa mimi ndimi Bwana.

Tuna fomula hiyo ya utambuzi kuhusu uharibifu utakaowaangukia Waamoni kama kisasi kwa dhihaka yao. Je, ilitokea? Kwa kweli, Nebukadreza alianzisha shambulio dhidi ya Waamoni mwaka wa 582 KK. Na inaonekana kuna ishara ya shambulio hilo hapa.

Ujumbe wa pili dhidi ya Amoni unakuja katika mstari wa 6 na 7. Katika mstari wa 6, unaimarisha uchochezi wao kwa Mungu wa Yuda katika kuonyesha furaha yao ya uovu juu ya anguko la Yuda. Mungu atasimama upande wa watu wake tena. Ujumbe dhidi ya Moabu katika mstari wa 8 hadi 11 unaonyesha kukataa kwao kwamba Yuda na Yahweh walikuwa na uhusiano wowote maalum.

Kwa sababu Moabu alisema, nyumba ya Yuda ni kama mataifa mengine yote. Hawajalindwa kwa njia maalum na Mungu wao.

Wanashindwa tu na Wababeli. Wako kama vile sisi wengine tungeweza kuwa. Na kwa hivyo, kuna kukataa uhusiano maalum kati ya Mungu na watu wake maalum, Yuda.

Na hivyo, hii ni kumdharau Yuda na Mungu wa Yuda. Pamoja na Amoni, Nebukadneza pia alishambulia Moabu mwaka wa 582 KK. Na ujumbe huu unaonekana kuangazia shambulio hilo kama adhabu ya Mungu mwenyewe kwa Moabu.

Kwa sababu ya uadui wao kwa watu wao wenyewe, basi tuna ujumbe dhidi ya Edomu katika mstari wa 12 hadi 14. Na tunaangalia mstari wa 12.

Kwa sababu Edomu walilipiza kisasi dhidi ya nyumba ya Yuda na wakawa na hatia kubwa kwa kulipiza kisasi juu yao. Kwa hivyo, toa, toa, toa. Na kwa hivyo hii hapa shutuma.

Na si mtazamo tu unaoonyeshwa hapa. Si maneno ya matusi tu yanayomrundikia Yuda. Ni shughuli.

Kwa kweli Edomu ilichukua upande wa Wababiloni katika kuwashinda Yuda. Na kuna vifungu kadhaa vya Agano la Kale ambapo Edomu inatajwa kama iliyohusika kibinafsi katika anguko la Yerusalemu mwaka wa 587. Kwa mfano, Zaburi 137 na mstari wa 7, hata kama inazungumzia jukumu la Babeli katika kipindi kile kile, kama ilivyokuwa, inazungumzia Edomu.

Zaburi 137 na mstari wa 7. Kumbuka, Ee Bwana, dhidi ya Waedomu siku ya kuanguka kwa Yerusalemu, jinsi walivyosema, ubomoe, ubomoe, hadi misingi yake. Naam, haya ni maneno tu, lakini ni wazi, wako pale wakiwaunga mkono Wababeli wanaposhambulia Yerusalemu. Lakini shughuli inahusika katika mmoja wa manabii wadogo, Obadia.

Tunaona kwamba katika Obadia mstari wa 11 hadi 14; kuna orodha ya mambo ambayo Edomu walifanya vyema katika shambulio dhidi ya Yerusalemu. Siku ile wewe, Edomu, uliposimama kando, siku ile wageni walipochukua mali zake, na wageni walipoingia malangoni mwake, na kupiga kura kwa ajili ya Yerusalemu, wewe pia ulikuwa kama mmoja wao. Hukupaswa kumdharau ndugu yako.

Hukupaswa kufurahi juu ya watu wa Israeli, wala kuingia katika lango la watu wangu siku ya msiba wao, wala kupora mali zao siku ya msiba wao.

Haukupaswa kusimama kwenye vivuko ili kuwakatilia mbali wakimbizi wake, wala hukupaswa kuwatoa manusura wake siku ya dhiki. Kwa hiyo, hapa Edomu ilikuwa ikituma kikosi cha wanajeshi kuwasaidia Wababeli Yerusalemu ilipoanguka.

Nao walishiriki katika uporaji. Wakati huo huo, kulikuwa na walinzi waliokuwa wakilinda mpakani mwa Edomu. Na wakimbizi wa Kiyahudi walipojaribu kuvuka, walisimamishwa na kukamatwa kisha wakakabidhiwa kwa mamlaka ya Babeli.

Na hivyo, kutoka kitabu cha Obadia, tunaona aina ya ufafanuzi kuhusu shughuli ya Edomu dhidi ya Yerusalemu. Na kuna mazungumzo haya ya kulipiza kisasi, kutenda kwa kulipiza kisasi. Na inaendelea kusema katika sura ya 25-14 hapa, nitalipiza kisasi changu juu ya Edomu.

Nao watajua kisasi changu, asema Bwana Mungu. Na hivyo, kisasi hicho kingelipwa. Huenda tusipende neno hilo kisasi, lakini kuna ulinganifu wa Agano Jipya katika kitabu cha Ufunuo.

Na tunaona katika Ufunuo sura ya 6 na mstari wa 10 tuna roho za wafiadini Wakristo waliokufa wanaomlilia Mungu. Walilia kwa sauti kuu, Bwana Mwenye Enzi Kuu, mtakatifu na wa kweli, itachukua muda gani kabla hujahukumu na kulipiza kisasi cha damu yetu kwa wakazi wa dunia? Na kitabu cha Ufunuo kinaendelea kusema kwamba sala hiyo ilijibiwa. Na kuna wimbo katika Ufunuo 19 na mstari wa 2, Amelipa kisasi juu yake, juu ya Babeli, juu ya Roma, damu ya watumishi wake waliowaua Wakristo hao .

Lakini jambo moja tunalopaswa kukumbuka ni kwamba katika Biblia, kisasi cha Mungu si cha kulipiza kisasi. Lakini kinafaa kwa kosa. Ni njia ya haki, kuadhibu makosa yanayowapata watu wa Mungu.

Na hivyo, iko hapa katika Ezekieli 25, na ndivyo ilivyo katika kitabu cha Ufunuo. Wafilisti ndio lengo la ujumbe katika mistari ya 15 hadi 17. Katika Yoeli sura ya 3, mistari ya 4 na 6, hatutawaangalia mahususi, lakini wanawataja Wafilisti kama waliohusika katika anguko la Yerusalemu.

Walikuwa wakipora hekalu la Yerusalemu mwaka wa 587, pamoja na watu kutoka Tiro na Sidoni. Na kuwatumia watu wa Yuda na Yerusalemu katika kufuatilia watumwa, wakiwachukua wafungwa wa vita, na kisha kuwauzia Ugiriki, kwa kweli. Na tena, kisasi kimeahidiwa hapa.

Ukisoma sura hii kwa makini, utagundua kuwa ina lugha yenye hisia kali na shauku. Na lugha hiyo lazima iliakisi hisia za wahamishwaji wenyewe walipoteseka kwa aibu mikononi mwa majirani zao. Na hapa, Mungu wao anaruka kuwatetea, akiahidi kuwatetea wao na yeye mwenyewe.

Sura ya 26 hadi 28 zina jumbe dhidi ya Tiro , mfululizo wa jumbe dhidi ya Tiro , na kisha moja dhidi ya Sidoni. Na zinahitimishwa sura ya 25 hadi 28 zinahitimishwa kwa kauli za muhtasari katika sura ya 28-24. Nami nitaziangalia tu sasa.

Katika sura ya 28 na 24, kuna kauli ya jumla: nyumba ya Israeli haitaona tena mchongoma au mwiba unaochoma miongoni mwa majirani zao wote waliowatendea kwa dharau. Nao, majirani hao, watajua ya kuwa mimi ndimi Bwana Mungu. Na kwa hivyo, tena, mwishoni mwa maneno haya dhidi ya miji ya Foinike ya Tiro na Sidoni, tunapewa msingi wa tafsiri kwamba Mungu atafanya kazi dhidi yao upande wa Israeli.

Na kisha, katika 25 hadi 26, kuna muhtasari mzuri wa mambo mema ambayo Mungu atawafanyia Israeli. Na kwa hivyo, haya yanasimama tofauti na uadui ambao Mungu ataonyesha, katika kesi hii, kwa Tiro na Sidoni, dhidi ya uovu ambao wamewafanyia Yerusalemu na Yuda. Tiro ulikuwa mji mkuu wa Wafoinike, na ulikuwa kitovu cha biashara kote Mediterania.

Na kwa kweli ilikuwa kisiwa, kama nusu maili kutoka pwani. Lakini ilikuwa na vitongoji vya bara, vitongoji vya bara. Kwa kweli, hapa, katika mstari wa 5, Tiro inatajwa kama katikati ya bahari, na kisha mstari wa 6 unataja miji yake binti mashambani.

Je, kuna kosa dhidi ya Yuda linalotajwa hapa? Ndiyo, dhidi ya Yerusalemu, kwa kweli. Katika 26 hadi 2, mwanadamu, kwa sababu Tiro alisema kuhusu Yerusalemu, Aha , lango la watu limevunjwa. Limefunguliwa kwangu.

Nitajazwa tena sasa kwa kuwa imepotea bure. Kuna marejeleo ya kisiasa hapa. Lango la jiji lilikuwa mahali ambapo wanasiasa, viongozi wa serikali, walikutana ili kuunda sera kwa ajili ya jiji na maeneo yanayolizunguka.

Na wazo hapa ni kwamba Yerusalemu ilikuwa kiongozi wa mataifa ya Palestina na Foinike. Na sasa ingepoteza nafasi hiyo, sasa kwa kuwa Yerusalemu ilikuwa imeanguka, na Tiro ingejaza ombwe hilo.

Na sasa itakuwa kiongozi wa kisiasa wa eneo lote. Na hivyo, hivi ndivyo wanavyojificha juu ya Yuda na Yerusalemu. Ujumbe huu wa hukumu dhidi ya Tiro katika mistari ya 3 hadi 6 unaonyesha waziwazi Yahweh kama mshirika mpya wa Yuda, akichukua upande wa Yuda.

Na bila kuficha, pia, si tu ujumbe hapa dhidi ya Tiro , bali pia ujumbe mwingine dhidi ya Tiro na ule dhidi ya Sidoni, una jukumu lile lile, kwamba Yahweh anaruka kuwatetea watu wake mwenyewe. Na inazungumzia uharibifu wa Tiro katika mstari wa 1 hadi 6, ambao ni ujumbe wa kwanza. Inazungumzia Tiro kuwa nyara kwa mataifa na mauaji yanayofanyika.

Na kwa njia hii, watajua ya kuwa mimi ndimi Bwana. Lakini basi tuna aina ya ujumbe mwenza katika mistari ya 6 hadi 7, ambao una jukumu la kutambua kazi ya uharibifu, ambayo imekuwa kazi ya Mungu. Mimi ni kinyume chako.

Nitawatupia mataifa mengi dhidi yako. Sasa, katika mstari wa 6 na 7, inabainisha, katika mstari... Ndiyo, sasa inabainisha marejeleo haya yasiyoeleweka kwa Nebukadreza na jeshi lake la kifalme lililoundwa na vikosi kadhaa. Na uharibifu wa Tiro utakuwa uthibitisho wa nguvu za Yahweh mwenyewe.

Kwa kweli, ndiyo, ujumbe wa kwanza ulikuwa 1 hadi 6, sivyo? Na kisha ni 7 hadi 14 ambayo inatoa uwazi wa kina na ushahidi wa kina kuhusu Nebukadreza kama wakala wa Mungu, pamoja na majeshi yake ya kimataifa. Na kisha ujumbe wa tatu, katika mstari wa 15 hadi 18, unaonyesha mwisho wa Tiro kutoka pembe zingine. Kutoka kwa mtazamo wa washirika wa baharini wa Yuda, ambao watashiriki katika maombolezo ya mazishi.

Na, bila shaka, maombolezo haya ya mazishi yana nguvu ya unabii wa hukumu dhidi ya Tiro . La nne, katika 19 hadi 21, linaeleza waziwazi ukweli kwamba uharibifu wa Tiro utakuwa kazi ya Mungu mwenyewe. Tiro ingekufa kwa kuzama na kushuka chini kwenye ulimwengu wa kuzimu.

Tiro haingeokoka. Na tukiangalia haswa mstari wa 20, nitakutupa chini pamoja na wale washukao shimoni, kwa watu wa zamani, nami nitakufanya uishi katika ulimwengu wa chini. Huu ni mfululizo wa kwanza wa kutajwa kwa ulimwengu wa chini, ambapo watu huenda wanapokufa.

Na tena na tena, tutapata marejeleo haya kuhusu ulimwengu wa chini. Na tuendeleo kuutafuta. Ulimwengu wa chini ni makao ya kifo.

Hili litasikika tena katika sura hizi zote kuanzia sasa. Kwa hivyo, sura ya 26, kama 25, iliundwa kama ujumbe wa kichungaji wa faraja kwa wahamishwa waliokuwa wakiteseka katika kifungo chao cha Babeli. Na ingawa Tiro ilikuwa na nguvu, kutokana na biashara yake, nguvu ya Mungu ilikuwa kubwa zaidi.

Na kupitia Nebukadreza, Mungu angeshinda Tiro . Sasa tunafika kwenye sura ya 27, sura ya 27. Na nimetaja tu biashara.

Na hili ni wazo lililokuzwa hapa. Kwamba Tiro ilikuwa mfanyabiashara mkubwa wa baharini, na ilituma meli zake kote Mediterania. Na hivyo katika sura ya 27, inasemwa kama meli.

Mfano wa meli. Na Tiro bado inazungumziwa kama ilivyokuwa katika sura ya 26. Lakini ni hotuba ya balagha.

Na, bila shaka, kama kawaida, wahamishwaji, wahamishwaji ambao hawajatajwa, ndio mashujaa halisi. Na tuna maelezo haya ya kuisimua ya kuanguka kwa Tiro kutoka madarakani. Hakuna marejeleo yoyote kwa Mungu katika ujumbe wenyewe.

Lakini muhimu zaidi, mistari ya 1 na 2 inaitaja kama ujumbe wa Mungu mwenyewe. Neno la Bwana lilinjia. Sasa wewe mwanadamu, fanya maombolezo juu ya Tiro .

Na kwa hivyo bila kuficha, kuanguka kwa Tiro , ambako kumeelezwa kwa undani mkubwa hapa, kwa kweli, kutakuwa kazi ya Mungu. Itaamriwa na Mungu. Ujumbe huu unatumia sitiari ya kuvutia ya meli.

Tiro ilikuwa na kundi lake la meli za biashara. Kwa hivyo, kwa busara kabisa, una picha hii. Tiro ni kama meli kubwa, iliyojengwa kwa uzuri.

Meli ya biashara inayovuka Bahari ya Mediterania. Na kama ninavyosema, hii ni sitiari ya asili kwa Tiro pamoja na biashara yake ya baharini na kwa kuwa iko, kwa kweli, kwenye kisiwa katika Mediterania. Lakini sitiari hiyo inabadilisha mambo.

Na ingawa unazungumzia meli kubwa, sasa sitiari hiyo ina uhusiano wa hatari. Kunaweza kuwa na dhoruba katika Bahari ya Mediterania. Wasomaji wa kitabu cha Yona wanajua dhoruba zinazoweza kutokea na zinazoweza kuharibu wafanyakazi, mizigo, na meli yenyewe.

Kwa hivyo, sitiari hiyo inafungua mlango wa kurudi nyuma. Mtu angewezaje kuamini kwamba Tiro kubwa lingeanguka? Aha! Ukiifikiria kwa upande wa meli, basi unaweza kuwa na wazo hilo lisilofikirika na kulichukulia kwa uzito. Meli nzuri ya Tiro itakuwa sawa na Titanic ya kale, meli isiyoweza kuzama ambayo kwa kweli ilizama.

Na kwa hivyo, hapa tuna nguvu ya sitiari. Inaweza kubadilisha mawazo ya kisasa na inaweza kukubali mawazo tofauti kama yanayoweza kutimia. Na ni muhimu kwamba ujumbe huo unachukua umbo la maombolezo ya mazishi.

Mfanyieni maombolezo Tiro , mstari wa 2 unasema. Na ni maombolezo ya mazishi kwa ajili ya mtu aliyekufa. Katika 2 Samweli sura ya 1, tulizungumzia hapo awali kuhusu maombolezo ya Daudi kwa ajili ya Sauli na Yonathani waliokufa. Na kulikuwa na sehemu mbili za kusherehekea fadhila za mfalme aliyekufa na mkuu wa taji na kuomboleza kifo chao kilichotokana na hilo na hasara ambayo ilimaanisha kwa taifa.

Na katika maombolezo ya mazishi, kwa ujumla kuna tofauti ya wakati huo na sasa. Na mtindo huo unafuatwa hapa. Manabii hupenda kutumia maombolezo ya mazishi ya mara kwa mara kama unabii wa kushangaza wa hukumu, wakitabiri maafa yajayo na kuyazungumzia kana kwamba tayari yametokea.

Kuna mfano wa kuvutia wa hili katika kitabu cha Amosi. Na sura ya 5 na mstari wa 1 hadi 3. Sikieni neno la Bwana ninalolilia juu yenu, enyi nyumba ya Israeli. Bikira Israeli haanguki tena, ameachwa katika nchi yake, hana mtu wa kumfufua.

Kuangamizwa kwa Israeli kumewekwa katika wakati uliopita kwa sababu hiyo ndiyo aina ya maombolezo ya mazishi. Lakini kisha inaitafsiri kuwa mustakabali wa kawaida wa kinabii katika mstari wa 3. Kwa maana Bwana Mungu asema hivi, mji uliotoka elfu moja utasalia mia moja, na ule uliotoka mia moja utasalia kumi . Majeshi haya kutoka kila mji wa ufalme wa kaskazini yangeangamizwa kihalisi.

Na kwa hivyo, tuna mustakabali wa kawaida hapo unaotumika katika unabii wa hukumu. Lakini inapochukua umbo la maombolezo ya mazishi, unaiweka katika wakati uliopita. Na hii inasisitiza uhakika wa kifo na anguko la siku zijazo.

Na kwa hivyo, meli nzuri ya Tiro inaelezewa vyema, kwanza kabisa. Nilisema kwamba maombolezo ya mazishi, mara nyingi huanza na kusherehekea mafanikio ya awali wakati wa uhai. Katika mstari wa 3b hadi mstari wa 11, tuna maelezo ya meli kama iliyojengwa vizuri, yenye vifaa vya kutosha, na yenye wafanyakazi wazuri.

Na kisha, katika mstari wa 12 hadi nusu ya kwanza ya mstari wa 25, shairi la awali linaongezewa orodha ya mizigo katika nathari, orodha ya bidhaa ambazo Tiro ilibeba kwa niaba ya mataifa mengi. Na kwa kuvutia linaanza na kuishia na Tarshishi, Tarshishi ya mbali, pwani ya magharibi ya Mediterania huko Uhispania. Huo ndio ulikuwa umbali ambao meli za Tarshishi zilifika.

Lakini kisha shairi la maombolezo linaendelea katika nusu ya pili ya mstari wa 25, na sherehe inageuka kuwa hadithi ya ole. Na sasa hapa kuna sehemu ya pili ya maombolezo ya mazishi, sio tu kusherehekea maisha ya zamani lakini sasa kuomboleza kifo cha sasa. Na hapa sasa, kwa kushangaza, mizigo mizito inachangia uharibifu wa meli wakati wa dhoruba.

Na mizigo, wafanyakazi, na meli zote zinazama. Bahari, ambayo ilikuwa chombo cha mafanikio ya Tiro , inakuwa makaburi yake na jangwa lake. Kisha, maombolezo ya sauti yanaelezwa midomoni mwa watazamaji.

Nao wanafanya ibada za maombolezo, na wanaomboleza kifo kibaya cha Tiro . Wameshtushwa na kushtushwa na janga hilo. Kuanguka kwa Tiro kutoka utajiri hadi uharibifu.

Mwisho wa ujumbe huu katika mstari wa 36, mwisho wa shairi hilo, unasema, umefika mwisho mbaya na hutakuwepo tena milele. Na hii inafanya kazi kama kiitikio, kwa kweli, katika sura hizi dhidi ya mataifa. Hatukutaja, lakini mwishoni mwa 2621, hutakuwepo tena, ingawa utafutwa, hutapatikana tena kamwe.

Na hapo ndipo mwisho utakapoonekana. Na kisha 2819 itaishia kwenye mwisho uleule. Umefikia mwisho mbaya na hutakuwapo tena milele.

Na kwa hivyo, maneno haya mbalimbali dhidi ya mataifa, yote yanazungumzia mwisho huu wa uharibifu. Na ni ukumbusho kwamba, kwa kweli, yote ni jumbe za hukumu na zote zinahusu dhambi fulani. Tulikuwa na dhambi iliyotajwa katika sura ya 26 mwanzoni, na katika sura ya 28, tutakuwa na kiburi, kiburi cha mfalme wa Tiro katika sura ya 28.

Lakini hili pia linafaa kwa 27, ingawa hakuna shutuma maalum iliyotajwa katika sura ya 27. Kisha, katika sura ya 28, tunaendelea hadi mstari wa 1 hadi 19 unaojumuisha jumbe mbili za hukumu, zinazoelekezwa sasa kwa mfalme wa Tiro . Sio kwa mji wa Tiro , bali kwa mfalme wa Tiro katika mstari wa 1 hadi 10 na 11 hadi 19.

Na mwisho wa 19, wimbo huo, umefikia mwisho mbaya na hautakuwapo tena milele, unaonyesha kwamba lengo hili, jumbe hizi mbili zinalenga kama jozi; tunapaswa kuziunganisha pamoja. Ujumbe huu wa kwanza ni ujumbe wa hukumu ulio wazi unaojumuisha mashtaka katika mistari ya 2 hadi 5 na adhabu katika mistari ya 6 hadi 10. Na umepangwa vizuri sana kwa sababu unaanza katika mstari wa 2 na kwa sababu, kuanzia mashtaka, na kisha katika mstari wa 6, utahamia, kwa hivyo, daraja kati ya mashtaka na hukumu.

Kwa hivyo hapa kuna shtaka dhahiri la hukumu. Na shtaka lilikuwa nini? Mfalme anashtakiwa katika mstari wa 2, kwa sababu moyo wako una kiburi na umesema, Mimi ni mungu. Nimeketi katika kiti cha miungu katikati ya bahari, ingawa wewe ni mwanadamu tu na si mungu, ingawa unalinganisha akili yako na akili ya mungu.

Naam, hili ni shutuma la kiburi cha kujiamini na ubinafsi. Hizi ni dhambi zinazofanana na dai la nguvu za kibinadamu, kana kwamba mfalme ni mungu mwenyewe. Na biashara yake ya kibiashara inadaiwa inahimiza kiburi hiki.

Na kisha, katika mstari wa 3, inasema, ndiyo, wewe una hekima kuliko Danieli. Hapa, tunapata kumtaja shujaa huyu wa kale tena. Tulikuwa naye mwaka wa 1414, mfalme mwenye hekima kutoka zamani za kale.

Lakini mfalme wa Tiro alikuwa amehesabu bila mungu wa Israeli. Kiburi chake kingeshushwa na jeshi la Babeli. Na hivi ndivyo inavyoendelea kusema.

Na angekufa mikononi mwao kama uthibitisho kwamba hakuwa na nguvu za kibinadamu, kwa kweli. Angepata ukuu wake kutoka kwa mawakala hawa wa mungu halisi. Na kisha mistari ya 11 hadi 19 inatoa ujumbe wa pili wa hukumu, wa pili wa jozi hii.

Na inahama kutoka shutuma hadi adhabu kutoka kwa Mungu. Na kama tutakavyoona tunapoendelea, adhabu hiyo itatoka kwenye mistari ya 16b hadi 18. Lakini pia ina vipengele viwili vinavyochanganya, vipengele ambavyo tulikutana navyo katika sura ya 27.

Kwanza kabisa, matumizi ya sitiari iliyopanuliwa na kisha umbo la maombolezo ya mazishi. Hakika, ujumbe huo unaelezewa kama maombolezo katika mistari wa 12. Mwanadamu anaomboleza mfalme wa Tiro na kumwambia, Bwana Mungu asema hivi.

Na kama maombolezo mengine ya mazishi katika manabii, maombolezo haya yana jukumu la unabii wa hukumu unaotumika na kutimia katika siku zijazo. Yana sifa ya utabiri. Ni kama maombolezo ya mazishi yanayosherehekea matendo makuu maishani kabla ya kuendelea kuonyesha huzuni kwamba mtu amekufa.

Hapa pia, kuna mafanikio yaliyotajwa. Ulikuwa muhuri wa ukamilifu. Na muhuri ni neno linalotumika kwa mfalme aliyeteuliwa na Mungu .

Na wafalme wote kwa njia ya Mungu wanadaiwa nguvu zao kwa Mungu . Wanatawala kama pete ya muhuri ya Mungu, wakifanya mapenzi yake na wakiwa aina ya muhuri kutoka kwa mtazamo bora wa kutekeleza mapenzi ya Mungu. Wamejaa hekima na uzuri mkamilifu.

Na kisha sitiari inaanza. Mfalme wa Tiro pia anahusishwa na hadithi ya uumbaji. Na mfalme wa Tiro anafikiriwa kama mtu wa kwanza duniani.

Na kwa hivyo kuna sherehe hii hapa. Lakini kutoka kwa mtazamo wa unabii wa hukumu, unaweza kuwa na kipengele hiki wakati mwingine. Katika hotuba ya awali, nilikurejelea kwenye wimbo wa Isaya wa shamba la mizabibu katika Isaya 5, ambao unaanza kwa maneno ya kuvutia, ukizungumzia mambo yote mema ambayo Mungu alikuwa amefanya kwa shamba lake la mizabibu.

Nchi ya Yuda. Lakini, kwa kofi usoni, shutuma zinatokea kwamba hawakuzaa zabibu nzuri bali zabibu mwitu. Na hivyo, Mungu alilazimika kuingilia kati na kuharibu shamba hilo la mizabibu.

Kwa hivyo, kabla ya shutuma na adhabu inayofuata kutokana na shutuma, kuna jambo hili la ziada la awali ambalo lina nguvu ya kuongeza shutuma na kuhalalisha adhabu itakayokuja. Na shairi hili liko hivyo. Kama nilivyokuwa nikisema, ni hadithi ya uumbaji.

Na katika mambo kadhaa, inafuata mpangilio wa Mwanzo 2 na 3. Lakini si katika mambo yote. Mfalme ni kama mtu wa kwanza katika bustani ya Mungu huko Edeni. Ndiyo, ulikuwa Edeni.

Mstari wa 13, bustani ya Mungu. Lakini bustani hiyo pia inaitwa mlima mtakatifu wa Mungu, chini katika mstari wa 14.

Na hakuna nyoka anayeonekana katika hadithi, na hakuna mwanamke katika hadithi. Na mwanamume huyo ni mwenye busara. Na hayuko uchi, lakini amevaa vazi lililofunikwa kwa vito vya thamani.

Na anaandamana na kerubi mlinzi katika kukaa kwake bustanini. Na ni kerubi huyu ambaye hatimaye anamfukuza kutoka mlimani baada ya kumtenda Mungu dhambi. Na mtu wa kwanza anauawa.

Na hivyo, paradiso ilipotea. Na hivyo hapa kuna toleo la hadithi ya uumbaji ambayo inatumika kwa mfalme wa Tiro . Na ilisema bila kuficha, ndivyo utakavyokuwa.

Shutuma hiyo inabainisha uovu. Mstari wa 15, ulikuwa mkamilifu katika njia zako tangu siku ile ulipoumbwa hadi uovu ulipoonekana ndani yako. Nasi tunashangaa uovu huo ni nini.

Na tunaambiwa hivyo katika tafsiri ya sitiari katika mstari wa 18. Kwa wingi wa maovu yako, yalikuwa nini? Naam, uovu wa biashara yako. Ulitia unajisi mahali pako patakatifu.

Kwa hivyo, nilitoa moto kutoka ndani yako, nao ukakuteketeza. Kwa hivyo, kuna kutajwa kwa makosa yaliyofanywa hapo. Katika mstari wa 16, unaohusishwa na biashara, hatukutaja hilo.

Katika wingi wa biashara yako, ulijawa na jeuri, nawe ukatenda dhambi. Lakini biashara hii inafuatwa katika mstari wa 18 kwa kuchafua mahali pako patakatifu na kutokuwa mwaminifu kwa imani yako mwenyewe. Na hivyo hapa kuna upotovu huo.

Kwa kweli, uliharibu hekima yako kwa ajili ya fahari yako mwenyewe. Mstari wa 17, na hivyo nikakutupa chini. Nilikuweka mbele ya wafalme ili waweze kukutazama.

Na hivyo hukumu hufanyika. Mfalme wa Tiro , ingawa pete ya muhuri ya Mungu, ingawa muhuri wa Mungu, chombo cha mamlaka ya Mungu juu ya watu wengine, alipoteza fursa hiyo kwa sababu alikuwa ameitumia bila kujali. Na kisha mfululizo wa jumbe za kigeni katika sura ya 25 hadi 28 unafungwa na ule dhidi ya Sidoni katika mistari ya 20 hadi 23.

Ujumbe huu hauna mashtaka. Ni unabii wa hukumu, lakini unajumuisha adhabu tu. Kwa kweli, kuna taarifa tu ya adhabu itakayompata Sayuni.

Lakini kuna kipengele kipya hapa ikilinganishwa na jumbe zingine. Na hiyo ni kwamba Mungu, kupitia adhabu hii, atapata utukufu. Tunayo katika mstari wa 22.

Mimi ni kinyume chako, Ee Sidoni; Nitajipatia utukufu katikati yako; Watajua ya kuwa mimi ndimi Bwana, nitakapotekeleza hukumu zake ndani yake, na kudhihirisha utakatifu wangu ndani yake.

Na kwa hivyo, utukufu huu wa Mungu na utakatifu huu wa Mungu utadhihirika katika anguko la Sidoni. Na utakatifu hapa unahusishwa na hukumu ya kile ambacho ni kibaya na chenye dhambi mbele za Mungu, ingawa hakuna shutuma maalum iliyotolewa dhidi ya Sidoni. Mungu angejitetea kwa kutenda hukumu dhidi ya uovu.

Na katika kisa hiki, Sidoni imetengwa. Ilikuwa mji uliokuwa bara kama maili 25 kaskazini mwa Tiro . Na kwa kupata utukufu na utakatifu huu, kuna maana kwamba Mungu wa Israeli alikuwa amepitia aibu kupitia anguko la Yuda.

Hili ni dokezo ambalo tumekuwa nalo hapo awali katika Ezekieli, na litapigwa tena katika sura inayofuata. Lakini aibu hiyo ambayo Mungu mwenyewe alipokea ingebadilishwa na shughuli yake ya kuadhibu Sidoni. Na bila shaka, angekuwa akitenda kwa niaba ya Yuda.

Mstari wa 24 ni mstari muhimu. Ni wa ziada na wa wazi, ukifupisha mataifa yote ya kigeni yaliyotangulia. Nyumba ya Israeli haitaona tena mchongoma unaochoma au mwiba unaochoma miongoni mwa majirani zao wote waliowatendea kwa dharau, nao watajua ya kuwa mimi ndimi Bwana Mungu.

Na kwa hivyo, kuna muhtasari huu unaokupa tafsiri ya maana ya maneno haya dhidi ya mataifa haya mahususi na yalimaanisha nini. Kisha 25 hadi 26 ni nyongeza zaidi, na sasa ni ujumbe mzuri. Ndiyo, katika 24, si tena kero hii, kusema kidogo, kutoka kwa miiba hii.

Lakini kwa njia chanya zaidi, kuna kutajwa kwa mada chanya zitakazofuata tangu mwisho wa uhamisho. Nitawakusanya nyumba ya Israeli kutoka kwa watu na kudhihirisha utakatifu wangu ndani yao mbele ya mataifa. Kwa hivyo si kuanguka kwa Sidoni tu, bali pia kurudi kwa Yuda, wafungwa wa Yuda kwa taifa lao wenyewe, kutakuwa onyesho la utakatifu wa Mungu na nguvu zake maalum na uthibitisho dhidi ya aibu hiyo ya jina la Mungu.

Watakaa katika nchi yao niliyompa mtumishi wao, Yakobo, nao watakaa salama humo, watajenga nyumba, na kupanda mizabibu.

Wataishi salama nitakapowahukumu majirani zao wote waliowatendea kwa dharau. Na kwa hivyo, kuna mkusanyiko huu wa maneno haya ya hukumu dhidi ya mataifa ya

kigeni. Umeunganishwa pamoja na ujumbe chanya wa upya na urejesho ambapo Israeli yenyewe ilihusika.

Kwa hivyo, sura hizi ni uhakikisho wa kichungaji kwa wahamishwa wa Yudea ambao walikuwa wasikilizaji halisi wa kile ambacho Ezekieli amekuwa akisema. Na ningependa kupendekeza kwamba kuna ulinganifu wa Agano Jipya. Na ningependa ufikirie kwa mujibu wa 2 Wathesalonike sura ya 1. Na hapo Paulo anazungumza na kundi la Wakristo ambao wameteswa na majirani zao, majirani zao wasio Wakristo.

Nao ndio wanaozungumziwa hapa. Na tunaambiwa katika mfululizo wa mistari, kwanza katika mistari ya 6 na 7, kwamba katika kuja kwa pili kwa Kristo, Mungu atawalipa mateso wale wanaowatesa ninyi, na kuwapa raha ninyi mnaoteseka. Hili ni toleo la Agano Jipya la kile ambacho sura zetu zimekuwa zikisema hapa katika 2 Wathesalonike 1, mistari ya 6 na 7. Wakati huo huo, Kristo angetukuzwa wakati wa kuja kwa pili.

Hilo ndilo mistari wa 10 unasema. Mistari wa 9, tunaweza kusoma, Hawa watapata adhabu ya uharibifu wa milele, wakitengwa na uwepo wa Bwana na utukufu wa nguvu zake atakapokuja kutukuzwa na watakatifu wake. Na hivyo, utukufu kwa Kristo unakuja wakati wa kuja kwake mara ya pili.

Hii pia ni ishara ya uhakika kwamba kanisa liko upande sahihi. Katika hali zote mbili, watu wa Mungu walitiwa moyo kudumu katika imani na tumaini. Hatimaye, yote yangukuwa sawa.

Wakati ujao tunapaswa kuangalia nusu ya pili ya maneno haya dhidi ya mataifa katika sura ya 29 hadi 32.

Huyu ni Dkt. Leslie Allen katika mafundisho yake kuhusu kitabu cha Ezekieli. Hii ni kipindi cha 13, Sehemu ya 4, Maangamizi kwa Mataifa ya Palestina na kwa Tiro na Sidoni, Ezekieli 25:1-28:26.